

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Arborem scientiae boni et mali, protoplastis interdictam ex Gen. II,17

**Mayer, Johann Friedrich
Ziegra, Georg David**

Vitembergae, 1718

§. 30.

[urn:nbn:de:bsz:31-130464](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-130464)

est in sacris literis, nomine mortis, literaliter & proprie sumto, interitum naturalem, vel separationem corporis & animæ, adeoque mortem corporalem intelligere. Est quippe hac propria mortis significatio, reliquæ vero acceptiones magis sunt translatae & figuratae. Accedit, quod *Gen. 3. 19.* mortem explicatam legamus per redactionem hominis in pulverem, ex qua conditus est primitus: qui ipse reditus solutionem animæ a corpore prærequirit. Et interpretatur id S. Paulus, cum *Rom. 5. 12.* ait *per unum hominem peccatum intrasse in mundum, & per peccatum mortem.* Solam autem spirituales a D. Paulo intelligi, quod vult Socinus, nec proprietates verbi permittit, neque indefinita locutio cogit, nec ulla in Apostolico textu circumstantia evincit, & ipsa experientia refutat, quæ Adamum post & propter peccatum commissum mortuum esse, *Gen. 3. 5.* docet. Hinc ut mors corporalis diserte designetur, *Rom. 8. 10.* corpus dicitur mortuum propter peccatum. Unde mors resurrectioni ad unionem animæ & corporis comparatur *1. Cor. 15. 21.* Præterea sub ambitu vocabuli mortis insuper etiam *morsis* intelliguntur *angores*, sive omnis generis calamitates, afflictiones & miseriæ, quibus homo in hac vita quotidie propter peccatum maceratur & ad mortem quasi, ceu per caduceatores invitatur & præparatur, de quibus *Exod. 10. 17. 2. Reg. 4. 40. 1. Cor. 15. 31. 2. Cor. 1. 10. cap. 11. 23.*

§. 30. *Mors* autem *æterna* & *infernalis*, uti per peccatum invecata, ita omnino comminatione divina comprehensa fuit: estque perennis a gratia & visione Dei beata separatio & plenaria exclusio a consortio beatitudinis cælestis sanctorum, conjuncta cum horribili pavore, cruciatuque intolerabili & nunquam finiendo; quæ *mors secunda* est *Apoc. 11. XX. 6. 14.* nec male *mors pœnalis* dicitur. Quæ de & Apostolus *Rom. V. 12. 18. 19.* ex quo loco apparet, ut per vitam, quam Christus moriendo reparavit, æternam vitam: ita *vi oppositionis*, æternam mortem designari, quam Adam peccando promeruit & invenit. Unde & *maledictio* eorum, qui non permanent in lege Dei *Deut. 27. 26.* de maledictione *sempiterna* explicatur *Gal. 3. 13.* *Mors spiritualis animæ* sive *gratiæ* (de qua *Matth. 8. 22. Job. 5. 25. Luc. 9. 60. c. 15. 24. Rom. 7. 24. 1. Tim. 5. 6. Eph. 2. 1. 5. c. 5. 5. Col. 2. 13. Apoc. 3. 1.*) est, quæ in privatione gratiæ Dei, vel separatione a spirituali vita, quæ in Deo est, consistit, *Eph. 4. 18.* quam comminationem ita *παράφρασις* S. Augustinus: *Qua die me deserueritis per inobedientiam, des-*

ram vos per iustitiam, neque de morte gratia ullam esse potest dubium; quia per aversionem a Deo privarunt se Protoplasti gratia & vita Dei. Hæc enim apostasia a Deo poena erat. Nam eo ipso ut Greg. Nyssenus lib. 1. cont. Eunom. disserit, quo alienatus est a vera vita, eadem die mortis in eum confirmata est sententia; quæ etiam expositio est Irenæi Lib. 5. c. 23. eamque ita probat Gregor. M. L. VI. Epist. 31. si in anima mortuus non est, quod dici nefas est, falsam sententiam de illo protulit Deus, qui dixit, quia, quo die comederis, morte morieris. Quod contra Petavium notandum, qui negat, mortem animæ hic comprehendit. Mors certe spiritualis & mors aeterna, si recte expendas, non nisi gradibus differunt, & duratione, quia utraqve est separatio a summo bono: & mors aeterna mortem gratiæ vel spiritualem indubitato sequitur, cum hæc proprie illius sit initium, illa huius complementum, nec potest non sequi, nisi homo recipiatur vicissim in gratiam. Recte proinde hac de re disserit doctissimus Pater Augustinus Lib. 13. de C. D. cap. 11. p. 150. Utrum anima, an corporis, an totius hominis, an illam, quæ secunda dicitur mortem comminatus est? respondendum est, Omnes. Prima enim constat ex duabus: Secunda ex omnibus tota: quoniam prima constat ex duabus: una anima, altera corporis, ut sit prima totius hominis mors, cum anima sine Deo, & sine corpore ad tempus poenas luit: secunda vero, ubi anima sine Deo cum corpore poenas aeternas luit. Quando ergo dixit Dominus: Quacunqve die ederitis ex illo, morte moriemini, non tantum prima mortis partem priorem, ubi anima privatur Deo: nec tantum posteriorem, ubi corpus privatur anima: nec solum ipsam totam primam, ubi anima & a Deo & a corpore separata punitur: sed quicquid mortis est usque ad novissimam, quæ secunda dicitur, & quæ est nulla posterior, comminatio illa complexa est. Secundum Augustinum igitur Deus Protoplastis comminatus est mortem, I. Spiritualem, quæ est mors animæ, quando anima est sine Deo. II. Temporalem, quando corporis & animæ unio dissolvitur. III. Primam totam, ubi anima & a Deo, & a corpore separata punitur. IV. Aeternam, quando anima sine Deo cum corpore aeternas poenas luet. Atque sic recte dictum est hac phrasi: Moriendo morieris, notari rei certitudinem, perfectionem & augmentum. Est enim sensus, ut B. Rungius l. c. p. 124. loquitur: Certissime & in totum morieris, ita ut nihil vitæ tibi sit reliquum futurum.